

PDF-version av webbsida

Donald Broady,
*Utbildnings- och kultursociologi (SEC),
kalendarium 1997*

Sedan 1990-talet har jag varje år förfärdigat en webbsida i xml-, xhtml- eller html-format där publika evenemang i anslutning till SEC annonserats: öppna seminarier och gästföreläsningar, inbjudningar till och program för workshoppar och konferenser etcetera. Dock inte interna arrangemang.

Dessa kalendariesidor har sedan våren 2006 varit tillgängliga med filnamnen eve-96.htm, eve-97.htm... ("eve" utläses "events") på SECs sajt www.skeptron.uu.se/broady/sec/. Innan vi 2006 skapade en egen underdomän skeptron.uu.se vid Uppsala universitet, hade vi under forskningsgruppens första femton år använt serverutrymme vid KTH på adressen www.nada.kth.se/~broady/.

Vid varje års slut har kalendariesidorna fått ligga kvar på den publika webbsajten som historiska kvarlevor. Innehållet har inte ändrats i efterhand men däremot utseendet eftersom teknikskiften krävt justeringar.

I arkivet finns en separat pdf-utskrift av varje års kalendarium. Utskriftsdatum framgår av tidsmärkningen nederst till höger på varje pdf-sida.

Sociology of Education and Culture

Events, seminars and conferences 1997

**(Forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi,
arrangemang 1997)**

Forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi, ILU, Uppsala universitet, har egna högre seminarier och arrangerar öppna föreläsningar och seminarier. Nedan information (i omvänd kronologisk ordning) om vissa kommande och tidigare öppna arrangemang. Till de flesta arrangemang är alla intresserade välkomna, i annat fall anges nedan att anmälan krävs.

Vägbeskrivning för resenärer: ILU är en pampig tegelbyggnad i Uppsalas nordvästra hörn. Från Uppsala C en halvtimmes promenad (gå längs Fyrisåns västra strand så kommer du rätt till slut) eller buss 13 som går längs Dragarbrunnsgatan. Bilåkare från Stockholm fortsätter på E4an tills Uppsala börjar ta slut, sen när det dyker upp skylt mot Svartbäcken ta av till vänster och kör Gamla Uppsalagatan så kommer du fram till ILU omedelbart efter ån. På gården brukar finnas parkeringsplats, stoppa 6 kr i automaten för en dags parkering.

Note to non-Swedish readers: The language is most often Swedish. It is indicated in the TOC when the information below is in French or English.

Table of contents

[Seminarium "Transnationella utbildningsstrategier i Stockholm", Mikael Börjesson, 17 Dec 1997](#)
(Transnational educational strategies in Stockholm)

[Disputation, 10 Dec 1997](#). Eva Trotzig försvarar vid Universitet i Linköping en doktorsavhandling om den tidiga sylvärdundervisningens pionjärer i Sverige.

[Seminarium "Ekonomernas fält i Frankrike", Frédéric Lebaron, 8 Dec 1997](#). (The economists' field in France) (In English or French)

[Disputation, 2 Dec 1997](#). Annika Ullman försvarar doktorsavhandlingen *Rektorn. En studie av en titel och dess bärare*.

[Seminarium "Utbildningssociologiska studier i Moçambique, Mikael Palme och Calisto Linha, 3 Nov 1997](#). (In Swedish and English) (schooling in Mozambique)

[Disputation, 13 Sept 1997](#). Boel Englund försvarar doktorsavhandlingen *Skolans tal om litteratur. Om gymnasieskolans litteraturstudium och dess plats i ett kulturellt åter-skapande*.

[Workshop "Metodproblem vid studier av kulturella fält", Louis Pinto, 4 June 1997](#) (Methodological problems in research on cultural fields) (Swedish and French)

[Seminarium "Eliternas transnationella strategier i Frankrike i Sverige", Anne-Catherine Wagner et al, 30 May 1997](#) (Transnational strategies of the élites in France and Sweden) (In French and Swedish). Som förberedelseläsning: [HTML-version](#) av Anne-Catherine Wagners uppsats "De internationella skolorna och utbildningspraktikerna: specifika konstruktioner av det nationella"

[Seminarium "Kulturarvet i efterkrigstidens svenska skola", Piero Colla, 26 May 1997](#) (The cultural heritage in post-war Swedish schooling) (In English)

[Seminarium "Sjukdomens antropologi", Sandro Campana Wadman, 12 May 1997](#)

[Seminarium "Stockholms bostadsfält och Homo Upsaliensis", Lars Holmberg och Torbjörn Erlandsson, 14 April 1997](#)

[Minikurs om statistikprogrampaketet SAS, 8 April 1997](#) (Introduction to the statistics package SAS)

[Seminarium "70-talets stencilrörelse i svensk litteratur", Daan Vandenhoute, 7 April 1997](#)

[Seminarium "Transnationella strategier i gymnasieskolan", 24 March 1997](#) (Transnational strategies in secondary education)

[Symposium: "På återbesök i ramfaktorteorin", 20-21 March 1997](#) (The Frame Factor Theory Revisited). [Program](#).

[Seminarium med anledning av Ola Stafsengs kommenterade nyutgåva av Ellen Keys *Barnets århundrade*, 18 Febr 1997](#) . Anföranden av Ola Stafseng och Ulf. P. Lundgren.

[Slutseminarium, 4 Febr 1997](#). Granskning av Boel Englunds avhandlingsmanus "Skolans tal om litteratur. Om gymnasieskolans litteraturstudium och dess plats i ett kulturellt åter-skapande"

Seminarium: Transnationella utbildningsstrategier i Stockholm (Transnational educational strategies in Stockholm)

Tid: Onsdagen den 17 december 1997 kl 10.15-12.00

Plats: ILU, Seminariegatan 1, rum 1219 ("Nämndrummet").

Underlag: prel. version av Mikael Börjessons rapport "Kampen om det internationella. En kartläggning av Stockholms högre utbildningars transnationella strategier". Beställes från författaren <mikael.borjesson@ilu.uu.se>, tel. arb 018-712490, tel hem 08-889627.

Alla intresserade välkomna.

/Donald Broady

Disputation, Eva Trotzig

Tid: Onsdagen den 10 december 1997 kl 10.00

Plats: Eklundska salen (I:101), Institutionen för pedagogik och psykologi, Universitet i Linköping

Eva Trotzigs avhandlingsarbete handlar om den tidiga sylvärdundervisningens pionjärer i Sverige. Titeln är "*sätta flickan i stånd att fullgöra sina husliga plikter*" *Fyra märkeskvinnor och flickors slöjdundervisning*. Linköping Studies in Education and Psychology No. 54. Linköping, 1997. Opponent: Inga Elgqvist Salzman. Handledare: Sven Hartman..

Seminarium om ekonomernas fält i Frankrike (the economists' field in France)

Frédéric Lebaron
Université d'Amiens et

Centre de sociologie de l'éducation et de la culture, École des Hautes Études en Sciences Sociales, Paris

Tid: Måndagen den 8 december 1997 kl 13.15-16.00.

Plats: Institutionen för lärarutbildning, Uppsala Universitet, Seminariegatan 1, rum 1219 ("Nämndrummet").

Språk: engelska, eller franska med simultanöversättning till svenska. (language: English, or French with translation to Swedish)

Frédéric Lebaron disputerade i december 1996 vid École des Hautes Études en Sciences Sociales, Paris, på avhandlingen *Les économistes français entre science et politique. Contribution à une sociologie de la culture économique*, vari Pierre Bourdieus fältbegrepp används i en analys av den ekonomiska vetenskapen och de franska ekonomernas positioner och strategier. Nedan en [sammanfattning](#) av avhandlingen samt en [svensk översättning](#).

See also a rough HTML version (without footnotes and tables) of Frédéric Lebaron, "[Les fondements sociaux de la neutralité économique - Le Conseil de la politique monétaire de la Banque de France](#)", *Actes de la recherche en sciences sociales*, no 116/117, mars 1997, pp. 69-90.

Alla intresserade är hjärtligt välkomna.
/Donald Broady <broaday@nada.kth.se>

Résumé

 [På svenska i stället, tack](#)

Frédéric LEBARON

Les économistes français entre science et politique.

Contribution à une sociologie de la culture économique

EHESS, Paris 1996.

Résumé

Ce travail tente de mettre en évidence les conditions de la genèse et la structure d'un champ de production culturelle particulier, soumis à une forte dépendance économique et politique. Pour cela, sont successivement étudiés les fondements sociaux de la formation d'une sous-espèce définie de capital scolaire (à travers des études cas consacrées à l'enseignement secondaire, l'université, les grandes écoles et le marché du travail), l'espace des positions des économistes français contemporains (avec l'étude de différentes trajectoires), la reproduction de leurs dispositions propres (à partir de l'exemple de l'ENSAE), et, enfin, la logique de leurs prises de position scientifiques et politiques (en s'appuyant sur trois cas).

La première transformation à l'origine de l'ascension des producteurs de discours économiques en France depuis une trentaine d'années, étudiée dans une première partie, est le changement des rapports de force symboliques entre champ économique et système éducatif national, qui a renforcé les contraintes économiques pesant sur l'École et, directement ou indirectement, donné aux disciplines et aux filières "économiques" un rôle important dans la reproduction de l'ordre social. Cette tendance est perceptible dans l'enseignement secondaire, les universités, les formations supérieures courtes et au sein des grandes écoles. Elle est aussi l'un des fondements des tentatives concurrentes de constitution d'une "profession" d'économiste.

Dans le champ des économistes, dont la dynamique structurale fait l'objet d'une deuxième partie, cette évolution générale s'est traduite par la marginalisation des positions dominées, tout particulièrement des agents caractérisés par des trajectoires militantes, et par un changement de l'"économie universitaire" au profit de l'économie dite "néo-classique", orientée vers les États-Unis. Celle-ci n'avait pas réussi jusqu'à la fin des années 1960 à s'implanter vraiment dans les universités françaises. La structure du champ, qui

dépend fortement de ses relations avec d'autres univers sociaux, oppose à des agents dotés de pouvoirs économiques et bureaucratiques un pôle plus intellectuel, les chercheurs et universitaires "néo-classiques", dotés d'un capital à dominante mathématique, occupant une position intermédiaire qui s'est fortement affirmée.

En s'appuyant sur une enquête auprès des élèves de l'ENSAE, on montre ensuite que le système de reproduction des économistes a lui-même connu une transformation profonde. Le fondement de l'adhésion à l'économie "néo-classique" qui la caractérise réside dans un type de conformisme indissociablement scolaire et politique, qui se manifeste de manière différenciée suivant les caractéristiques sociales des élèves: si l'on retrouve ici une opposition entre un pôle public et un pôle privé, elle se double d'une deuxième opposition qui permet de distinguer un pôle "conformiste" d'un pôle "anti-conformiste".

Abstract

 [En française](#)

Frédéric LEBARON

Les économistes français entre science et politique.

Contribution à une sociologie de la culture économique

EHESS, Paris 1996.

[De franska ekonomerna ekonomerna mellan vetenskap och politik.

Bidrag till en sociologi om den ekonomiska kulturen]

I detta arbete försöker jag spåra betingelserna för hur ett särskilt produktionsfält uppstått och strukturerats, ett fält som är starkt beroende av ekonomin och politiken. För det syftet har jag undersökt den sociala grunden till utvecklingen av, för det första, ett specifikt utbildningskapital (med hjälp av fallstudier av gymnasieskolan, universitetet, elithögskolorna och arbetsmarknaden), för det andra (genom att studera olika utbildnings- och karriärbäror) det rum som konstitueras av ekonomernas positioner i dagens Frankrike, för det tredje (med ENSAE som exempel) reproduktionen av dessa ekonomers dispositioner och, för det fjärde (med hänvisning till tre fallstudier) logiken för deras vetenskapliga och politiska ställningstaganden.

Under de senaste trettio åren har ekonomerna erövat en stark ställning. I avhandlingens första del behandlas den första omvandling som låg till grund för detta uppstigande, nämligen förändringarna i symboliska styrkeförhållanden mellan å ena sidan det ekonomiska fältet, å andra sidan det nationella utbildningssystemet. Dessa förändringar har skärpt de ekonomiska kraven på skolan och direkt eller indirekt tilldelat "ekonomiska" ämnen och utbildningsinriktningar en viktig roll i reproduktionen av den sociala ordningen. Det är en tendens som är märkbar i gymnasieskolan, på universitetet och de korta högskoleutbildningarna liksom inom elithögskolorna. Samma tendens ligger bakom de skilda konkurrerande försöken att göra ekonomerna till en "profession".

Avhandlingens andra del behandlar den strukturella dynamiken inom ekonomernas fält. Här har den nämnda allmänna utvecklingen tagit sig uttryck i att de dominerade positionerna marginaliserats, i synnerhet positionerna för de agenter som varit verksamma som aktivister. Vidare har utvecklingen inneburit en omvandling av "universitetsekonomin" som gynnat den USA-inspirerade s.k. "neoklassiska" ekonomin, vilken vann insteg på allvar i det franska universitet så sent som i slutet av 1960-talet. Fältet är starkt beroende av relationer till andra sociala världar och är strukturerat så att det ställer mot varandra å ena sidan agenter försedda med ekonomisk och byråkratisk makt och å andra sidan en mer intellektuell pol där "neoklassiska" forskare och universitetsmän utrustade med ett kapital där matematiken väger tungt intar en framträdande förmedlande position.

Med stöd av ett frågeundersökning bland ENSAE-elever visar jag slutligen att själva det system som

reproducerar ekonomerna undergått en genomgripande omvandling och nu karaktäriseras av att man sluter upp kring den "neoklassiska" ekonomin. Bakom denna uppslutning finns en konformism som är på en och samma gång skolmässig och politisk, och som tar sig skilda uttryck beroende på elevernas sociala egenskaper: för det första finns här en motsättning mellan en offentlig och en privat pol, för det andra en motsättning mellan en "konformistisk" och en "icke-konformistisk" pol.

(Övers. D. Broady)

Disputation, Annika Ullman

Tid: tisdagen den 2 december 1997 kl 10.00

Plats: Sal D3, Lärarhögskolan, Rålambsv. 24, Stockholm

Annika Ullman försvarar doktorsavhandlingen *Rektorn. En studie av en titel och dess bärare*. Opponent: Sverker Lindblad. Handledare: Donald Broady.

Seminarium om pågående utbildningssociologiska studier i Moçambique

Mikael Palme presenterar en studie av moçambikiska primärskollärare, Calisto Linha presenterar en studie av moderna koranskolor i Moçambique.

Tid: Måndagen den 3 november 1997 kl 13.15-16.00.

Plats: Institutionen förläro-utbildning, Uppsala Universitet, Seminariegatan 1, rum 1219 ("Nämndrummet").

Språk: Svenska och engelska

Mikael Palme will make a presentation of his ongoing studies of Mozambican primary school teachers. An ethnographically oriented sub-study focuses on the role of rural teachers' intermediary position between modernity and traditional rural society. Fieldwork has so far been concentrated to a remote matrilineal community in northern Nampula province, where local school teachers, peasant families, representatives of the traditional local leadership, such as family heads and religious leaders, as well as government officials and local merchants have been interviewed on the meaning of schooling and on their way of understanding the role of teachers. The rural primary school teachers occupy an intermediary position between, on the one hand, the modern society that confers their relatively modest cultural capital, and, on the other hand, the rural traditional society in which they normally have their social origin and in which they are socially inserted. The ambiguities that arise from this intermediary position are a major factor creating the strict division between the world of the school and the world outside school with which most rural teachers operate. Further, the study approaches the uses of schooling among the peasantry, and the growing disillusion in relation to public education that has its origin in the inflation of the value of educational diploma and the steadily increasing costs for achieving a diploma with a real market value. A second sub-study addresses students at the teacher training colleges and the structural position of these colleges in the education system as a whole. This study combines open-ended interviews with students and instructors with the use of a questionnaire that is analysed using correspondence analysis. An hypothesis is that many of the typical views of the teacher candidates in educational matters, such as the question of bilingual education, depend on the structurally dominated position of the colleges in the education system and the fact that they above all recruit students from the peasantry and from lower social classes.

Calisto Linha has recently finished a study on the modernisation of Koranic schools along the coast in Nampula province. It is shown that a newly created private (or non-governmental) secondary school in the coastal town of Nacala is in fact a seminar for future *chehes*, Islamic religious leaders. After finishing

their studies the students (many of who are sons of traditional *chehes* and leaders of Koranic or madrassa schools) are often sent on scholarships to Arab countries in Northern or Central Africa, where they complete their learning of Arabic and of the Koran. On their return they create their own madrassas that, in contrast to the traditional Koranic schools, represent a modernised form of education where Arabic is actually taught and religious teaching stands considerably closer to the Koranic texts than in the old Koranic schools. As a consequence, tensions arise between an older, "Africanised", Islam and a modern one. It is an hypothesis that the probably dramatic expansion of modernised forms of Islamic education also should be seen in the light of the decreasing value of Western public schooling that results from the inflation of educational diplomas.

(Calisto Linha besöker Stockholm och Uppsala under perioden 1 - 13 nov.)

Alla intresserade är hjärtligt välkomna. Ingen anmälan behövs.

/Donald Broady <broadly@nada.kth.se>

Disputation, Boel Englund

Tid: lördagen den 13 september 1997 kl 10.00

Plats: Sal D3, Lärarhögskolan, Rålambsv. 24, Stockholm

Boel Englund försvarar doktorsavhandlingen *Skolans tal om litteratur. Om gymnasieskolans litteraturstudium och dess plats i ett kulturellt åter-skapande*. Studies in Educational Sciences 10. Stockholm HLS Förlag, 1997, som presenterar en jämförande studie av gymnasieundervisningen i litteratur i Frankrike och Sverige under 1900-talet. Handledare: Staffan Selander. Opponent: Tomas Englund.

Donald Broady, maj 1997

Inbjudan till workshop "Metodproblem vid studier av kulturella fält"

Humanisten, Göteborg, onsdagen den 4 juni 1997 (samt seminarium med Louis Pinto tisd 3 juni)

Onsdagen den 4 juni ordnas en liten workshop i Göteborg, "Metodproblem vid studier av kulturella fält". Kulturella fält skall här uppfattas i snävare mening, dvs konst, litteratur, vetenskap, religion etc. workshopen är ett samarrangemang mellan det göteborgska programmet Forskningens villkor (som leds av Lennart Olausson) och Forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi.

Vid workshopen kommer Louis Pinto, chargé de recherches vid CNRS-Paris, att delta. Pinto har i Bourdieu's anda studerat det franska intellektuella och filosofiska fältet och bl.a. publicerat

- "Politiques des philosophes (1960-1976)", La Pensée, no 197, février 1978, pp. 53-72.
- "L'école des philosophes. La dissertation de philosophie au baccalauréat", Actes de la recherche en sciences sociales, vol. IX, no 47-48, juin 1983, pp. 21-36.
- L'intelligence en action : Le Nouvelle Observateur. Paris: A.-M. Métaillé, 1984.
- "La vocation de l'universel. La formation de la représentation de l'intellectuel vers 1960", Actes de la recherche en sciences sociales, vol. X, no 55, novembre 1984, pp. 23-32.
- L'intelligence en action : Le Nouvel Observateur. Paris: A.-M. Métaillé, 1984.
- "Une science des intellectuels est-elle possible ?", Revue de synthèse, no 4, octobre-décembre 1986, pp. 345-360.

- Les philosophes entre lycée et l'avant-garde. Les métamorphoses de la philosophie dans la France d'aujourd'hui. Paris: L'Harmattan, 1987.
- Les neveux de Zarathoustra. La réception de Nietzsche en France. Paris: Seuil, 1995.
- "La théorie en pratique", Critique, tome LL, no 579-580, août-septembre 1995, pp. 610-630.

Ni är även välkomna att delta tisdagen den 3 juni kl 14.15-16.00, Humanisten, rum C430, då Louis Pinto ger ett seminarium om sina studier av det filosofiska fältet i Frankrike. Språk: franska, med korta resuméer på engelska

Louis Pinto kommer även att besöka Stockholm 6-8 juni för fortsatta informella diskussioner.

PROGRAM FÖR WORKSHOP "METODPROBLEM VID STUDIER AV KULTURELLA FÄLT", HUMANISTEN, GÖTEBORG, ONSD 4 JUNI 1997.

Tid: Onsd 4/6 kl 10.15-17

Lokal: Humanisten, rum C430 (em 4/6 rum C432)

ca 10.00 kaffe

10.15 - 12.30, rum i rum C430. Språk: engelska (alternativt franska och svenska med simultanöversättning). Först talar Louis Pinto om sina studier av franska filosofins fält, om andra franska studier av kulturella fält, samt om det av en påbörjad större internationell studie av humanvetenskapernas villkor (Historie sociale des sciences humaines) under ledning av Pierre Bourdieu och Patrick Champagne. Därefter nämner jag kort (bl.a. som info till Louis Pinto och för att presentera workshopsdeltagarna) ett antal tidigare och pågående studier av kulturella fält i Sverige. Därefter kommer representanter (Lennart Olausson, Margareta Hallberg, Mats Rosengren och kanske ytterligare någon) för programmet Forskningens villkor vid humanistiska fakulteten i Göteborg att berätta om pågående och planerade studier inom programmet samt ev resa frågan om förhållandet mellan å ena sidan "Sociology of scientific knowledge"-traditionen, å andra sidan studier av kulturella fält i Bourdieus anda.

12.30-13.30 Lunch

13.30-17.00, rum C432. Språk: svenska (för Pinto ordnas simultanöversättning). Diskussion av metodproblem vid studier av kulturella fält.. Deltagarna ombeds prata kort (10 minuter) om t.ex. något eller några specifika metodproblem, någon problematisk aspekt av Bourdieus bruk av fältbegreppet, något eget innovativt bruk av fältbegreppet el dyl. Dvs inga omständliga projektpresentationer utan pang på metoden och forskningshantverket.

ANVISNINGAR FÖR RESENÄRER FRÅN STOCKHOLM

Var och en beställer egen tågbiljett. I efterhand kan Forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi täcka kostnaden för tågresan om du inte disponerar andra respengar. Dock kan vi inte betala ev. hotell eller måltider. Några av oss som vill vara med om Pintos seminarium tisd 3/6 reser med tåget från Stockholm samma dag kl 08.00, ankomst till Göteborg kl 11.12 . För natten har vi bokat rum på hotel Lorensberg som ligger nära Humanisten. Ni som tänker avresa onsd morgon 4/6 måste tyvärr upp i svinottan för att ta tåget från Stockholm kl 06.30, ankomst till Göteborg kl 09.45. Hemresa får de flesta av oss torde ske med tåget från Göteborg 18.05, ankomst Stockholm ca 21.20. Samtliga nämnda tågtider gäller X2000-tåg, vilket innebär att resan tar 3 tim och en kvart.

Vägbeskrivning i Göteborg. Arrangemanget sker i Humanisten, som faktiskt också är en gatuadress.

Ligger intill Olof Wijksgatan. För att åka kommunalt gör man från tågstationen till Brunnsparken, tar där spårvagn nr 5 (av göteborgare kallad röda vagnen) i riktning Torp el Liseberg, kliver av vid hållplatsen Korsvägen, går åt höger över gatan mot grönområde och längs en gångväg mellan ett gult trähus och röda tegelhus fram till en stor gräsmatta varifrån man ser det stora byggnadskomplex som inrymmer Humanisten och Universitetsbiblioteket.

Hör vid behov av er till mig <broady@nada.kth.se> eller Mats Rosengren <filmr@phil.gu.se>. Väl mött i Göteborg.

/Donald Broady

Heldagsseminarium 30 maj 1997, obs. anmälan krävs för deltagande i lunchen

Eliternas transnationella strategier i Frankrike i Sverige

Fredagen den 30 maj 1997 kl. 10.00-17.00

Lärarhögskolan, Västerbroplan 1, Stockholm. Lokal: Duvslaget

Språk: under förmiddagen franska som simultantolkas till svenska, under eftermiddagen svenska

Prel program:

Kaffe serveras från kl 09.00

10.00-12.30 Anne-Catherine Wagner, sociolog vid Sorbonne och knuten till Centre de sociologie de l'éducation et de la culture vid École des Hautes Études en Sciences Sociales, presenterar sin forskning om transnationella elitgrupper i Frankrike. Föredraget som är rubricerat "[Les stratégies transnationales en France](#)" hålls på franska men simultantolkas till svenska. Det kommer att utges som nr 13 i serien Skeptronhäften samt i en HTML-version. Se äv HTML-version av prel. sv. övers. av Anne-Catherine Wagners uppsats "[De internationella skolorna och utbildningspraktikerna: specifika konstruktioner av det nationella](#)".

12.30-13.30 Lunch serveras i Duvslaget.

13.30-15.00 Donald Broady och Mikael Börjesson, Lärarhögskolan i Stockholm, Ingrid Heyman, Pedagogiska institutionen, Uppsala universitet, samt Helena Wulff, Socialantropologiska institutionen, Stockholms universitet, presenterar pågående forskning om eliternas transnationella utbildningsstrategier inom den svenska gymnasieskolan och högskolan. Till Mikael Börjessons presentation finns ett [underlag](#).

15.00-15.30 Kaffe

15.30-16.30 Ulf Jonsson, Richard Palmer och ev. Camilla Elmhorn, Ekonomisk-historiska institutionen, Stockholms universitet, presenterar pågående forskning om transnationella inslag inom svenskt näringsliv och ev. om transnationella grupper i Bryssel. Till Richard Palmers presentation finns ett [underlag](#).

16.30-17.00 Avslutande diskussion.

För deltagande i den gemensamma lunchen under seminariet den 30 maj krävs anmälan senast den 26 maj till Mikael Börjesson <mikael.borjesson@lhs.se>, som även besvarar frågor angående programmet och Ann-Chaterine Wagners besök i Sverige. Adress: Lärarhögskolan i Stockholm, Inst f pedagogik, Box 34103, 100 26 Stockholm, tel. 08-7375655.

Alla intresserade är hjärtligt välkomna!

Donald Broady <broady@nada.kth.se>

Seminarium "Kulturarvet i efterkrigstidens svenska skola"

Tid: Måndagen den 26 maj 1997 kl 13.00-15.30

Plats: Lärarhögskolan, Västerbroplan 1, Stockholm. Lokal: 1 trappa, rum 133B

Språk: engelska

Piero Colla, som slutför ett avhandlingsarbete vid École des Hautes Études en Sciences Sociales om bl.a. retoriken i svenska läroböcker och svensk utbildningspolitik under efterkrigstiden, håller ett anförande på engelska under rubriken "From the critique of cultural heritage to technological conceptions of identity: on the production of legitimacy through language in the school rhetoric on Swedish values".

Seminarium "Sjukdomens antropologi"

Tid: Måndagen den 12 maj 1997 kl 13.00-15.30

Plats: Lärarhögskolan, Västerbroplan 1, Stockholm. Lokal: 1 trappa, rum 133B

Sandro Campana Wadman presenterar den franska forskningstraditionen "anthropologie de la maladie", med utgångspunkt i främst Marc Augés skrifter. Presentationen, rubricerad *Det biologiska och det sociala. Marc Augé om sjukdom och andra olyckor*, finns även tillgänglig som nr 14 i serien Skeptronhäften samt i [HTML-version](#).

Språk: svenska

Sammanfattning: Det biologiska och det sociala i samspel - Marc Augés reflektion kring sjukdom och andra olyckor

Marc Augé är den franska socialantropolog som mest av alla i sitt land har bidragit till att utveckla en teoretisk reflektion kring sjukdom. Vad gör sjukdom intressant för en antropolog? Inte dess biologiska egenskaper i sig, som är biomedicinens forskningsfält, säger Augé, men det han kallar de sociala dimensionerna av sjukdom.

Vad menar han med det? I varje samhälle är sjukdomen ett fenomen som oroar. Den skapar oordning i den värld som människor lever i. Sjukdomen blir då objekt för människornas föreställningar. Det är dessa sjukdomsföreställningar som intresserar antropologer mest. Hur beskriver man olika sjukdomar? Hur förklarar man deras uppkomst och orsakssammanhang? Vilka metoder används för att bota sjuka?

Marc Augé påstår att det inte går att avskilja föreställningarna kring sjukdom från andra föreställningar som kännetecknar ett samhälle. De bildar en enhet. De idéer och tanke kategorier, de konceptuella redskap som hjälper oss att förstå vad en sjukdom är, ligger också till grund för vårt sätt att uppfatta vad en människa är, både som biologisk kropp och som person i relation till andra. Det finns, enligt Augé, ingen

brytning mellan det mest individuella, till exempel en biologisk ordning som måste förklaras, och det mest kollektiva, de sociala relationer som ger var och en sin plats i ett bestämt sammanhang. En gemensam tolkningsmall binder samman de olika dimensionerna av verkligheten.

En antropolog som intresserar sig för sjukdom måste inrikta sig på samspelet mellan dessa dimensioner, mellan det biologiska och det sociala, mellan individens förståelse av kroppens förändringar och de tankeredskap och förklaringsmodeller som finns tillhands. Detta samspel, hävdar Augé, kännetecknar varje samhälle, både traditionella och moderna.

Det här fenomenet är kanske mer synligt i de samhällssystem som uttryckligt understryker att det alltid finns en social orsak bakom varje sjukdom (det må vara häxeri, otrohet, förbudsbrott, etc). All biologisk ordning tolkas som ett tecken på social ordning. Tillfrisknandet kan endast äga rum när den sociala ordningen har återskapats.

Traditionell antropologisk forskning kring sjukdom har ofta missat det viktiga med detta samspel. I stället för att försöka förstå de procedurer som möjliggör dessa samband har man påpekat det irrationella eller det magiska i andras sjukdomsföreställningar. Felet, påstår Augé, har varit att acceptera den medicinska definitionen av sjukdom. Andras praktiker kring sjukdom har med andra ord ofta analyserats utifrån deras terapeutiska effektivitet mätt enligt den biomedicinska måttstocken.

Att från en mängd handlingar och trosföreställningar urskilja vilka behandlingar och idéer som kan sägas vara vetenskapligt grundade ger inte någon intressant utgångspunkt för en antropologisk forskning, säger Augé. Forskare måste istället försöka förstå hur alla dessa dimensioner hålls samman och de ger individen en begriplig bild av det universum hon lever i.

Det magiska är ju ofta det mest intressanta, själva den sociala förankringen av sjukdomen. Det förklarar varför saker och ting blir till, varför vissa händelser händer mig och inte andra, här och nu och inte någon annanstans, någon annan gång. Det magiska, eller den sociala dimensionen som Augé föredrar att kalla den, uttrycker vårt behov av att hitta ett sammanhang, att ge en mening åt vad som händer med och runt omkring oss.

Vi behöver förstå vad som händer med vår kropp, både när vi känner till eller inte känner till de biologiska mekanismer som orsakar en sjukdom. Behovet av sammanhang är påträngande: det kan inte vänta. Våra kunskaper är begränsade och räcker inte till för att förklara allt; både i biomedicinens värld och i "primitiva" samhällen. Det som fattas fylls på med det magiska. Eller rättare sagt: varje ny kunskap tar plats i ett universum som redan är strukturerat, redan har blivit bearbetat av vårt sätt att se på världen.

Denna tolkningsmall måste finnas, innan någon kunskap kan komma till. Hypotesen hämtar Augé hos Claude Lévi-Strauss. Det symboliska, som Lévi-Strauss kallar detta, finns alltid innan kunnandet. Det ena förutsätter det andra.

Augé anser följaktligen att när något oväntat inträffar är människans ansträngningar först och främst inriktade på att få det oväntade begripligt. Hon strävar inte så mycket efter att få mer kunskap utan att få sin världsbild bekräftad. Det är inte kunnandet i sig som är huvudsaken för människans handlande och tänkande, menar Augé, utan igenkännandet, att känna sig hemma i sin värld.

I detta avseende finns det ingen djup skillnad mellan traditionella och moderna samhällen: det grundläggande behovet av mening finns överallt. För antropologin, som ofta karaktäriseras av sitt jämförande perspektiv, blir då uppgiften att hitta den sociala dimensionen (det magiska) i alla samhällens förhållande till sjukdom.

Hur kan man, till exempel, förstå vissa reaktioner i samband med HIV-virus' uppkomst utan att hänvisa till olika föreställningar som endast kan förklaras med vårt behov av mening? Ur antropologisk synvinkel är det viktigare än själva den medicinska effektiviteten, att försöka förstå den symboliska betydelsen av, till exempel, alkohol eller tobak i vår världsbild och att analysera vilka sociala konsekvenser detta orsakar.

Hos oss blir sjukdomen mer och mer relaterade till sociala faktorer. Vårt levnadssätt påstås vara en viktig orsak till olika typer av cancer, hjärt- och kärlbesvär eller andra sjukdomar. Det handlar om fet mat, övervikt, rökning, brist på motion men också om stress, arbetslöshet och ensamhet. Det biologiska och det individuella blir på så sätt intimt förbundet med den sociala verkligheten, med våra relationer till andra. Vad har detta för följd för våra sjukdomsföreställningar? Hur uppfattar man hälsa och ohälsa? Hur värderas personligt ansvar och samhällets insatser? Är det en ny bild av människan som håller på att formas? Dessa frågor borde antropologin försöka besvara, anser Augé.

Ett forskningsområde som till en början ofta tycks ha varit en studie av andras dåraktigheter och oförmåga att tänka rationellt, visar sig i stället kunna ge antropologin utmärkta tillfällen att analysera hur människor överallt försöker förstå världen de lever i. Detta har alltid varit antropologins främsta uppgift. Marc Augés reflektion kring sjukdom och andra olyckor är ett försök i denna riktning.

Sandro Campana Wadman, maj 1997

SEC-seminarium om Stockholms bostadsfält och Homo Upsaliensis

Måndagen den 14 april 1997 kl. 13.00–15.00 i rum 103, Västerbroplan 1.

Mer info från Mikael Börjesson <mikael.borjesson@lhs.se>, tel 08-737 56 55.

Lars Holmberg och Torbjörn Erlandsson, sociologistuderande vid Sociologiska institutionen, Uppsala universitet, kommer och berättar om sina uppsatsarbeten. Lars Holmberg har skrivit en C-uppsats: "Stockholms bostadsfält – En studie av bostadsinnehavare på Östermalm i Stockholm och tankar kring Pierre Bourdieus tillämpbarhet på svenska samhällsförhållanden". De arbetar färdig närvarande tillsammans med en D-uppsats inspirerad av Bourdieus Homo Academicus med titeln "Homo Upsaliensis" om Uppsalas professorer och de kommer att berätta om hur detta arbete fortskrider.

För den som är intresserad finns Lars Holmbergs uppsats tillgänglig i mappen i vårt fikarum, Västerbroplan 1.

Följande är saxat ur uppsatsen:

"Denna uppsats ambition är att undersöka bostadspreferenser hos den dominerande fraktionen inom den högre klassen i Stockholms innerstad, och hur dessa kan konstitueras med hjälp av Pierre Bourdieus teori och begreppsvärld... Valet av Östermalm som den stadsdels om i synnerhet undersöks sammanfaller med denna stadsdels specifika karaktär och plats i den värdehierarki som innerstadens olika stadsdelar rangordnas efter...

Uppsatsen består av ett antal empiriska och teoretiska element.

Den första undersökningen, den statistiska undersökningen av Stockholms olika stadsdelar, socialdistrikt och församlingar genomfördes med hjälp av statistisk årsbok.

De ekonomiska och kulturella institutionernas lokalisering i Stockholms innerstad och dess förhållande till varandra presenteras i en geografisk kartläggning. Källan till deras geografiska läge har huvudsakligen varit Telefonkatalogen, Gula sidorna i Stockholmsdelen, samt intervjuer med specialister inom respektive fält.

Den tredje undersökningen, det vill säga förnyelseagenternas identifikationer genomfördes med ett förenklat enkätformulär. Denna undersökningsgrupp bestående av sju personer valdes subjektivt ut av mig och representerar agenter som mer eller mindre står utanför det fält eller delfält som undersökts. De

utgörs av personer som är boende i andra stadsdelar än de undersökta utanför Stockholms innerstad och även i större eller mindre orter runt om i landet...

En undersökning av lägenhetspriser för bostadsrättslägenheter av liknande standard och storlek genomfördes med hjälp av Dagens Nyheter, Svenska Dagbladet och Aftonbladet Boextra...

Jag genomförde också observationsstudier av de olika stadsdelarna...

Till sist genomfördes intervjuer med boende i stadsdelen Östermalm.

Dessa agenter var tio till antalet. De mäklare, fastighetsägare och boutiqueinnehavare som intervjuades var fyra till antalet...

Den teoretiska delen av uppsatsen behandlar Pierre Bourdieu, hans teori och metod. Källmaterialet som användes för detta ändamål var huvudsakligen Pierre Bourdieus egna utgivningar, Donald Broadys avhandling om Pierre Bourdieu och hans författarskap och utgivningar om Bourdieu från forsknings- och högskoleämbetet UHÄ. Mikael Palme har varit en stor inspirationskälla vad det gäller den högre klassens tre fraktioner och hur dessa konstitueras för svenska förhållanden...

Statistiken visar att innerstadens stadsdelar inte uppvisar några större skillnader vad gäller inkomster, andel pensionärer etc. Den skillnad som finns existerar främst på det kulturella planet exempelvis hur man röstar politiskt. Dock finns vissa skillnader mellan stadsdelarna vad gäller lägenhetsstorlekar, inkomster, antal sammanboende och så vidare. Dessa skillnader är dock små och analysen visade att exempelvis att de uppfattningar de tillfrågade tillkände vissa stadsdelar inte överensstämde med de statistiska uppgifterna... Man kan från de två gruppernas svar sluta sig till en intern rangordning av Stockholms innerstads olika stadsdelar, vad gäller plats inom denna värdehierarki där Östermalm tilldelas en speciell plats som innehavare av framför allt ekonomisk makt...

Fältets kulturella och ekonomiska institutioner visade sig vara knutna till 'ekonomin' inom fältet och följde fältets inneboende logik. Exempelvis teatrarna är strukturellt homologa med sin publik... Detsamma gäller skillnaden i konstgallerier och guldkrogarnas placering i förhållande till sina respektive kulturella och ekonomiska fraktioner."

Hjärtligt välkomna!

Mikael Börjesson <mikael.borjesson@lhs.se>

Forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi anordnar

Minikurs om statistikprogrampaketet SAS

8 april 1997

Kursen ges i form av en introducerande föreläsning tisdagen den 8 april kl 9.00-12.00, Lärarhögskolan, Aulan, H-huset, Rålambsv. 24 samt uppföljande seminarier vid senare tidpunkt.

Kursen är avsedd som en introduktion för dem som avser att använda statistikprogrampaketet SAS, Windows-version, ver. 6.11. Föreläsare är Mats Ramstedt, doktorand vid Sociologiska inst., Stockholms universitet, som kommer att behandla programmets grunder, hur man importerar filer och strukturerar data, enklare tillämpningar av programspråket samt genomförande av de mest elementära statistiska operationerna. Mats Ramstedt kommer att sammanställa ett introduktionsmaterial till SAS för deltagarna.

Anmälan eller frågor till Mikael Börjesson <mikael.borjesson@lhs.se>, tel 08-737 56 55

Seminarium "70-talets stencilrörelse i svensk litteratur" måndagen den 7 april 1997 kl 13.00-14.30 Lärarhögskolan, Västerbroplan 1, första våningen, rum 133B

Daan Vandenhaute <Daan.Vandehaute@rug.ac.be>, doktorand vid Skandinaviska institutionen (Dept. of Nordic Studies), Universitetet i Gent, Belgien, presenterar sitt pågående avhandlingsarbete om stencilrörelsen inom det svensk litterära fältet under 1970-talet. Nedan ett underlag.

/Donald Broady <broady@nada.kth.se>

Plan för avhandlingsarbetet "70-talets stencilrörelse i svensk litteratur". Underlag till seminarium 7 april 1997 Daan Vandenhaute

Med tanke på

- att "De konstnärliga verken, stilarna, skolorna är relaterade till varandra, och det är detta system av relationer som skall sättas i förbindelse med systemen av relationer mellan sociala positioner (positioner inom det konstnärliga fältet, eller inom det större sociala rummet)" (Broady, 1990, s. 427);
- att "Aux différentes positions (qui, dans un univers aussi peu institutionnalisé que le champ littéraire ou artistique, ne laissent appréhender qu'à travers les propriétés de leurs occupants) correspondent des prises de position homologues" (Bourdieu, 1992, s. 321-322);
- Broady och Palmes hypotes om den demografiska katastrofen (*Ord&Bild*, 1992:1, s.118-120)

tänker jag genomföra min studie om 70-talets stencilrörelse inom svensk litteratur i följande tre steg, i syfte att påvisa att det finns fog att tala om ett *autonomt* (litterärt) *fält*, där det pågår strider mellan pretendenterna och härskarna i olika allianser, med olika konsekreringsmekanismer och fältspecifika normer rörande vad litteratur bör vara, samtidigt som undersökningen bidrar till den empiriska beskrivningen av den nyare svenska litteraturen:

(I) Ett kapitel där själva tidskrifterna [FOTNOT 1] beskrivs och analyseras (på liknande sätt som Holmberg, 1987, gjort med de unglitterära tidskrifterna fram till *Rondo* - detta underlättar möjliga jämförelser) och där deras innebördes positioner beskrivs samt deras positioner inom (de litterära) tidskrifternas rum. Det gäller bl.a. att visa att fenomenet inte går att reducera till en konsekvens av den s.k. förlagskrisen utan att stenciltidskriften även är utslag av ett "positivt" val. Dessutom måste visas att begreppet "stencilrörelse" täcker olika innehåll. Broady och Palme tolkar periodens kulturella förändringar som ett resultat av en demografisk katastrof (*Ord&Bild*, 1992:1). Denna hypotes måste prövas noggrant. Det kan t.ex. ifrågasättas om Författarförlaget ("etablerade" författare som dessutom publicerar sig på andra etablerade förlag vid sidan om), Författarens Bokmaskin (40-talister som har både prosapublikationer på Bonniers och refuseringar bakom sig) och Guru Papers (50-talister och debuterande lyriker) kan analyseras utifrån en enda förklaringsmodell.

(II) Dyliga frågor ger upphov till ett andra kapitel där de positioner som stencilpoeterna intar inom det litterära fältet undersöks. Ett intressant tillvägagångssätt är att undersöka tidskriftsmedarbetarnas sociala bakgrund och att systematiskt analysera deras kapitaltillgångar. Här måste även ingå en receptionsundersökning [FOTNOT 2], en beskrivning av förlagsläget och av orienteringsmöjligheterna (litterära förebilder, genrehierakier, konsekreringar).

(III) Sista steget kan då vara att analysera en rad olika positionstaganden [FOTNOT 3]. Jag tänker nu på Vesuvius-poeternas litterära aktiviteter (Bruno K. Öijer, Eric Fylkeson och Per Erik Söder), Per Lindgren och Ragnar Strömberg (*Konflikt*) och Bengt Berg (*Rallarros*).

FOTNOT 1. Dvs. jag tar upp endast de tidskrifter som visar klara ambitioner - som erkänns som sådana av de övriga spelarna - att bli ett namn, till skillnad från den amatörverksamhet som förekommer vid samma tid och som använder sig av samma tekniska reproduktionsmöjligheter (stencil, offset) men som inte utgör tillträdesinstrument.

FOTNOT 2. Jag tror att det inte på något sätt är tal om att fältets autonomi under perioden sätts ur spel såsom Sapiro konstaterat om det franska litterära fältet under krigsåren. Det gäller snarare en "rapprochement de l'avant-garde politique et de l'avant-garde intellectuelle" [in casu litterärt] (Kauppi, 1990, s. 115) - vilket är värt att undersöka vidare -, som inte leder till att de fältspecifika reglerna (typ "Toute conformité à un jugement extérieur aux préoccupations d'ordre littéraire ferait immédiatement perdre toute valeur littéraire à une production quelconque", Péru, 1991, s. 61) upphör att gälla.

FOTNOT 3. "Sans critique, pas de participation à la vie littéraire, au marché qui fixe le cours des valeurs." (Péru, 1991, s. 54)

REFERENSER

Broady, Donald, *Sociologi och epistemologi*, Sthlm, 1990

Bourdieu, Pierre, *Les règles de l'art*, Paris, 1992

Kauppi, Niilo, *Tel Quel: la constitution sociale d'une avant-garde*, Helsinki, 1990

Péru, Jean-Michel, Une crise du champ littéraire français, *Actes de la recherche en sciences sociales*, nr 89, 1991, s. 47-65

Viala, Alain, Effets de champ, effets de prisme, *Littérature*, 1988, s. 64-71

Daan Vandenhoute, mars 1997

Kallelse:

Seminarium "Transnationella strategier i gymnasieskolan" **måndagen den 24 mars 1997 kl 10.00-12.30** **Lärarhögskolan, Västerbroplan 1, första våningen, rum 133B**

Seminariet skall redovisa läget inom projektet "Den svenska gymnasieskolan i det nya Europa. Transnationella inslag i utbildningsinstitutionernas fält och elevernas levnadspanor". Ingrid Heyman och Mikael Palme skall berätta med utgångspunkt i några rapporter de nu färdigställer. I projektet medverkar också Mikael Börjesson, Jonas Gustafsson, Wojtek Kalinowski, Helena Wulff och jag själv. Vi har alla behov av att dryfta pågående och planerade delstudier. Kopior av Ingrids rapportutkast (om kvalitativa studier i tre skolor i Stockholmstrakten) tillhandahålls av Mikael Börjesson <mikael.borjesson@lhs.se>. Väl mött!

/Donald Broady <broady@nada.kth.se>

Underlag till Ingrid Heymans bidrag

I en rapport skall rapporteras ett års studier av utbildningsinstitutionernas fält och elevers levnadsbanor i den nya svenska gymnasieskolan. Huvudvikt har lagts vid kvalitativa studier av framför allt elevers – och föräldrars – strategier att utöka sina symboliska tillgångar med hjälp av transnationella strategier. Somliga synes ha påbörjat en klassresa som föräldrarna igångsatt för egen del trettio år tillbaka, andra verkar befasta sitt kulturella kapital med samma slag av strategier.

De enskilda har fått större frihet att välja studieväg och har också möjlighet att förlägga delar av sina studier utomlands. När kommuner och skolenheter har större frihet att utforma och profilera sin utbildning för det konsekvenser såväl för de inblandade som för andra t.ex. för presumtiva elever som ser till det symboliska värde utbildningen vid en bestämd skola kan ge. Allt sådant har vi funnit intressant att ta del av. Vilka elever som väljer vad av det utbud som finns, hur tar sig skolornas profilering ut är frågor som varit styrande i det empiriska arbetet.

Den nya gymnasieskolan med en större valfrihet – i varje fall för vissa elever – att välja skola, kurser, inriktning etc. ger ytterligare chanser för elitens elever att förmera sitt kapital. Temat *Europa i skolan* har använts som idéprogram och pedagogisk profil för flera skolor, vilka lägger särskild tonvikt vid språk, internationella frågor, samhälls- och näringsliv i olika länder liksom även kultur och politik.

På grund av det kortsiktiga perspektivet – studier under 1 år på halvtid – har krafterna koncentrerats till elevers och föräldrars syn på och bruk av de möjligheter som finns av transnationellt slag. Först i slutet av år 1996 fick projektledningen besked om att projektet kan fortgå ytterligare två år. Denna rapport får då betraktas som en inledning för kommande studier; som en delrapport. Ett fåtal gymnasieskolor med alldeles särskild inriktning mot internationella kontakter och språkfördjupning har vi valt att studera. Dessa är Kungsholmen gymnasium och Frans Schartaus gymnasium samt det nyetablerade Viktor Rydbergs gymnasium. Dessa tre gymnasieskolor har vi valt därför att de har olika men klart uttalade mål att förbereda eleverna för vidare studier i Sverige eller utomlands samt förbereda för ett arbetsliv som sträcker sig långt in på nästa århundrade. Språkundervisningen, framför allt i engelska, men på en skola även i tyska och franska, är framträdande. I stor utsträckning sker undervisningen på annat språk än svenska. Dessa skolor har gjort stora ansträngningar att internationalisera undervisningen och utbildningen.

Välkomna med synpunkter framför allt på hur rapportens slut skall gestalta sig!!

Ingrid Heyman <ingrid.heyman@ped.uu.se>

Underlag till Mikael Palmes bidrag

Innehållet i två rapporter under utarbetande kommer att presenteras.

Den första utgörs av resultaten av en statistisk analys av gymnasieskolans sociala struktur i Stockholmsområdet efter 1991 års gymnasiereform (närmare bestämt läsåret 1995/96 och när utgångspunkten är eleverna i årskurs 2, dvs andra det studieåret då differentieringen på gren inom de olika studieprogrammen sker). Denna rapport har samma uppbyggnad som den tidigare studien Gymnasieskolans sociala struktur i Stockholmsregionen före 1991 års skolreform (Rapporter från Forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi, 10, 1994) och närmare sig sitt ämne ur två perspektiv: a) vilka är relationerna mellan gymnasieskolor och gymnasieutbildningar (program, grenar, profilerade utbildningar) när hänsyn tas till deras rekryteringsprofiler, och b) hur ser utbildningsvalen i

gymnasiet ut inom olika grupper av elever, avgränsade efter de tre dimensionerna socialt ursprung, kön och mått av skolframgång i högstadiet? En central fråga som ska diskuteras är vad detta slags registerdata säger om strukturella förändringar i gymnasieskolan några år efter 1991 års reform. I samband med denna presentation kommer jag att kort redogöra för de register över gymnasieelever som forskningsgruppen nu förfogar över (de klassificeringar och variabeldefinitioner som gjorts, databasformat, framtida tillgänglighet, osv.).

Den andra rapporten avser den etnografiska studie Ingrid Heyman och undertecknad genomförde på Södra Latins och Frans Schartaus gymnasier inom ramen för de pågående studierna av gymnasieskolan. Eftersom denna studie redan presenterats vid ett tidigare tillfälle, ska denna gång perspektivet begränsas till vissa frågeställningar av metodiskt och teoretiskt intresse för de studier som nu förbereds. Dels kommer en korrespondensanalys av svaren på den enkät som genomfördes på de två skolorna att presenteras och diskuteras, inte minst ur metodologisk synpunkt. Dels kommer metodologiska aspekter av några centrala analytiska begrepp i Bourdieutraditionen att diskuteras utifrån mycket konkreta erfarenheter från fältarbetet på de två skolorna och med eleverna och deras föräldrar, nämligen habitusbegreppet, kapitalbegreppet, förhållandet mellan ett strukturellt perspektiv å ena sidan och de enskilda individernas och familjernas historia å den andra, samt, slutligen, förhållandet mellan olika slags data (direktobservation, elev- och föräldrarintervjuer, enkätdata, data om skolorna och lärarna, offentliga registerdata). Meningen är inte att försöka föra en diskussionen på hög teoretisk nivå, utan att tämligen konkret diskutera erfarenheter från denna tidigare studie och inte minst bristfälligheter av metodologisk natur.

Mikael Palme <mikael.palme@lhs.se>

Obs, anmälan krävs:

På återbesök i ramfaktorteorin (The Frame Factor Theory Revisited), 20-21 March 1997

Uppsala University, 20-21 March 1997

Arranged by the research network Forum för studier av utbildning och kultur.

Participants: Urban Dahllöf, Ulf P. Lundgren et al.

Language: Swedish.

Anmälan till <pia-maria.ivarsson@ped.uu.se> , som även lämnar mer information.

Inbjudan till

PÅ ÅTERBESÖK I RAMFAKTORTEORIN

Symposium, Uppsala 20-21 mars 1997

Inbjudan till symposium – OBS, anmälan krävs!

Ramfaktorteorin har sedan sextioalet haft stor betydelse för förståelsen av pedagogiska fenomen. Teorin har använts för att förklara såväl läroplaners genomslagskraft som verksamheten i klassrummet. I det här symposiet skall vi behandla ramfaktorteorin i relation till idéer och diskussion om utbildning och pågående förändringar i skola och samhälle.

Symposiet arrangeras av Skolverkets nätverk "Forum för studier av utbildning och kultur", som leds av

Donald Broady och Sverker Lindblad. Vi planerar att inleda med lunch torsdagen den 20 mars och avslutar också med lunch fredagen den 21 mars. På torsdag kväll träffas vi och äter middag tillsammans.

Presentatörer: Urban Dahllöf, Ulf P Lundgren, Donald Broady, Christina Gustafsson, Elisabeth Hultqvist, Daniel Kallös, Sverker Lindblad, Göran Linde, Agneta Linné, Lars Naeslund, Fritjof Sahlström och Ralf Sandberg.

Diskutander: Staf Callewaert, Ingrid Carlgren

Anmälan skickas (gärna med e-post) till Pia-Maria Ivarsson senast den 20 februari. Ange vilka av följande tre måltider du önskar ta del av: * Lunch torsd 20/3

* Lunch fred fred 21/3

* Middag torsd kväll 20/3

Anmälan skickas till per e-post, snigelpost, eller fax till:

Pia-Maria Ivarsson <pia-maria.ivarsson@ped.uu.se> , fax: 018-181651. Postadress: Pedagogiska institutionen, Box 2109, 75002 UPPSALA. (Glöm inte att ange vilka måltider du vill ta del av)

Vänliga hälsningar

Donald Broady <broady@nada.kth.se> , Sverker Lindblad <Sverker.Lindblad@ped.uu.se>

Program för symposiet

PÅ ÅTERBESÖK I RAMFAKTORTEORIN

Uppsala , 20-21 mars 1997

Arr. Forskarnätverket Forum för studier av utbildning och kultur

De som önskat lunch torsdag 20 mars träffas på Svenssons Krog & Bakficka, Sysslomansgatan 15, klockan 12.00. Sedan samlas samtliga i pedagogiska institutionens undervisningslokaler, Sturegatan 9, där symposiet äger rum.

Torsdag 20 mars

Ordförande: Erik Wallin

13.15 Donald Broady och Sverker Lindblad: Inledning.

13.30 Urban Dahllöf: Några synpunkter på ramfaktorteoretiskt tänkande efter 30 år.

14.00 Christina Gustavsson: Ramfaktorer och pedagogiskt arbete.

14.30 Kaffe.

15.00 Agneta Linné: Moralen, barnet eller vetenskapen?

15.30 Sverker Lindblad, Göran Linde och Lars-Göran Naeslund: Ramfaktorteori och händelselogik: En orättvis betraktelse?

16.00 Donald Broady: Det svenska hos ramfaktorteorin.

16.30 Staf Callewaert och Ingrid Carlgren avslutar med att kommentera dagens inlägg och presentationer.

19.00 Festmåltid. Vi träffas återigen på Svenssons Krog & Balficka, festvåningen.

Fredag 21 mars

9.00 Ralf Sandberg: Skolan som kulturell mötesplats i tid och rum.

9.30 Sverker Lindblad och Fritjof Sahlström: Gamla mönster och nya gränser.

10.00 Kaffe.

10.30 Elisabet Hultqvist: Vad ska vi göra och varför? Om pedagogiken på det individuella programmet.

11.00 Ulf P Lundgren: På återbesök i ramfaktorteorin.

11.30 Staf Callewaert och Ingrid Carlgren avslutar med att kommentera dagens inlägg och presentationer.

11.50 Donald Broady och Sverker Lindblad: Avslutning.

12.00 Avslutande lunch på Svenssons Krog & Bakficka

Obs, anmälan krävs:

Seminarium med anledning av Ola Stafsengs kommenterade nyutgåva av Ellen Keys *Barnets århundrade*. Anföranden av Ola Stafseng och Ulf. P. Lundgren.

Tid: tisdagen den 18 februari 1997 kl 14.00 -16.30. Därefter eftersits.

Plats: Lärarhögskolan i Stockholm, "Duvslaget", Västerbroplan 1, första våningen.

Seminarium med anledning av nyutgåvan Ellen Key: *Barnets århundrade*. Omläst hundra år senare med introduktion och kommentar av Ola Stafseng. Informationsförlaget, Stockholm 1996, ISBN 91-7736-377-9.

Program

14.00 Samling

14.10 Välkommen, tf professor Donald Broady, Lärarhögskolan och Forum för pedagogisk historia, och bokförläggare Ulf Heimdahl.

14.15 "Ellen Key, en introduktion". Föredrag av Skolverkets generaldirektör Ulf P. Lundgren.

14.45 kaffepaus.

15.00 "Vad har Barnets århundrade gjort med Ellen Key?" Föredrag av Ellen Key-kännaren och sociologen Ola Stafseng.

16.00 Informellt samtal, frågor och diskussion.

16.30 Eftersits med öl och smörgås.

Arrangörer: Forum för pedagogisk historia och Informationsförlaget.

Alla intresserade hjärtligt välkomna. Ingen avgift.

Anmälan (namn, telefon, fax) senast 14 februari till Informationsförlaget, Box 6884, 113 86 Stockholm, tel 08-340915, telefax 08-313903, e-post red@informationsförlaget.se. Ange i anmälan om du tänker delta i eftersitsen eller inte (detta för smörgåsbeställningens skull).

Mer information från Ann Mari Flodin, tel. 08-7653032, eller Informationsförlaget, tel. 08-340915.

Forum för pedagogisk historia
Donald Broady

Informationsförlaget
Ulf Heimdah

"Slutseminarium" om Boel Englunds avhandlingsmanus

Tisd 4 febr 1997 kl 09.30 inträffar "slutseminarium" då Boel Englunds nästan färdiga avhandlingsmanus utsätts för granskning. En läsgrupp kommer att ge sina kommentarer. Lokal: A35 på adressen Rålambsv 24. Obs denna lokal finns i en byggnad fem minuters promenad från där vi vanligen håller till.

Avhandlingens titel är "Skolans tal om litteratur. Om gymnasieskolans litteraturstudium och dess plats i ett kulturellt åter-skapande". Staffan Selander är handledare.

I vårt kafferum på första våningen, Västerbroplan 1, finns en holk som innehåller kopior av ett utdrag, att avhämtas av den som så önskar. Den som vill läsa rubbet får kontakta Boel <boel.englund@lhs.se>, tel arbete 08-7375657, tel hem 08-966644.

URL of this page is <http://www.skeptron.uu.se/broady/sec/eve-97.htm>

Created by Donald Broady

Content last updated 1997-12-31

Back to [SEC home page](#)